

Självförsvarsexpert:

Verbalt bemötande hindrar mycket våld

Amerikanska erfarenheter visar att de flesta våldsamma konfrontationer börjar med verbala angrepp.

– Amerikanska poliser och väktare utbildas numera i att bemöta aggressiva personer först med verbala metoder. Att ta till våld skall vara en sista utväg. Det säger den svenske självförsvarsexperten Bo F. Munthe, sedan många år en av landets ledande instruktörer i japanska kampkonster. Han har arbetat med utbildning åt många säkerhetsföretag och driver en egen konsultverksamhet, som han kallar PAXCOM (det betyder fredlig kommunikation).

Inom kriminalvård och säkerhetsarbete i USA arbetar man numera med ”taktisk kommunikation”. Det innebär att de som har ansvar för en verksamhet, t.ex. en anställd som arbetar nära klienter, skall ha ett medvetet hållningssätt till varje möte. Han eller hon skall veta vad som skall uppnås, t.ex. att lugna ner en aggressiv person eller att få en person att flytta på sig. Uttryckssätt, ordval – till och med frågor – anpassas för att få den andra personen att göra det som man själv vill eller kräver.

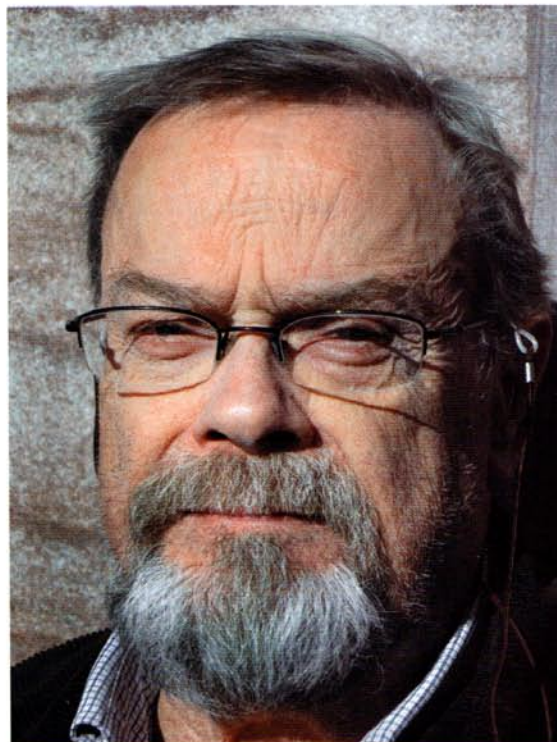
– Men det betyder att medarbetaren måste hänga in sitt ego i garderoben när han eller hon byter om till arbetskläder, förklarar Munthe. Det går inte att ta allt struntprat och alla angrepp personligt. Sådant kan man möjligen ta upp senare under debriefing eller handledning.

Verbal judo

Munthe har länge samarbetat med amerikanen George Thompson, som var universitetslektor i engelska under tio år innan han blev polis. När Thompson såg hur många polisingripanden som spårade ur p.g.a. upp-trappade verbala angrepp utvecklade han en teknik för konfliktlösning som han kallar ”verbal judo”. Grundtanken är att avleda angrepp på samma sätt som i judo – att aldrig möta kraft med kraft. I en undersökning visade sig mer än 90 procent av alla konfrontationer som ledde till våld ha startat med verbala angrepp. En grundtanke är att snabbt kolla in och ta kontroll över situationen. En annan är att uppträda professionellt, att inte ta angreppen personligt. Samtidigt skall man inte angripa den andres personlighet, bara använda ord för att påverka hans eller hennes beteende.

Är det något skillnad på att bemöta påverkade missbrukare?

– Egentligen inte, svarar Munthe. De flesta drog-påverkade har ändå någon form av orientering i situationen runt omkring dem. Så de kan påverkas till viss del genom taktisk kommunikation. En viktig del av taktisk kommunikation är att visa folk att de har

Bo F. Munthe är en av Sveriges mest erfarna instruktörer i japanska kampkonster. Han har i många år arbetat som konsult i konflikthandling åt säkerhetsföretag. Genom sin verksamhet PAXCOM och Verbal Judo Sverige driver han utbildning i fredlig kommunikation. Foto: JH.

något att vinna på att samarbeta, att uppföra sig på ett visst sätt.

I taktisk kommunikation ingår också att vara uppmärksam på att en situation håller på att eskalera mot våld. Viktiga tecken kan vara ändringar i kroppsspråket, något som dessvärre få personer kan tyda. De flesta händelser som urartar kan sannolikt förebyggas med rätt kunskap om tidiga varningssignaler, anser Munthe.

Munthe ger kurser för bl.a. butikspersonal, väktare och säkerhetsansvariga. Han anser att man på ett par kursdagar kan göra medarbetare mer medvetna om hur de kommunicerar med omvärlden och hur de kan lösa sina uppgifter med ett mer professionellt och taktiskt uppträdande vid kommunikation. ■

Jonas Hartelius

Hemsidor:

Munthe: www.paxcom.se; www.verbaljudo.se

Thompson: www.verbaljudo.com

